

CONSOLIDAREA REZILIENȚEI SOCIETALE LA MANIPULAREA INFORMAȚIEI ȘI A INTERFERENȚEI STRĂINE

Centru pentru Comunicare Strategică și Contracurare a Dezinformării
Prezentare instituțională

2025

CUPRINS

CATALIZATORI AI ARHITECTURII DE RĂSPUNS LA MIIS. REZUMAT EXECUTIV ȘI AXA TEMPORALĂ A CREĂRII ARHITECTURII DE RĂSPUNS	3
MISIUNEA CENTRULUI PENTRU COMUNICARE STRATEGICĂ ȘI CONTRACARARE A DEZINFORMĂRII	5
CADRUL NAȚIONAL DE CONTRACARARE A MIIS ȘI PROTECȚIE STRATEGICĂ	8
CONCEPȚIA DE COMUNICAREA STRATEGICĂ ȘI CONTRACARAREA A DEZINFORMĂRII 2024 - 2030	10
COMUNICAREA STRATEGICĂ ȘI CONSOLIDAREA REZILIENȚEI SOCIETALE	12
FACTORI SISTEMICI DE RISC ȘI ARHITECTURA WHOLE-OF-SOCIETY	13
INDIXUL DE REZILIENȚĂ INFORMAȚIONALĂ NAȚIONALĂ (IRIN)	14

CATALIZATORI AI ARHITECTURII DE RĂSPUNS LA MIIS

Rezumat executiv

Necesitatea consolidării capacității Republicii Moldova de a răspunde la manipularea informației și ingerințele străine (MIIS) a devenit evidentă în 2022, când războiul declanșat de Federația Rusă în Ucraina a materializat riscurile de securitate regională la frontiera țării. În contextul agravării rapide a amenințărilor hibride pe parcursul anilor 2022–2023, autoritățile au adoptat un răspuns multidimensional, integrând măsuri administrative, financiare, diplomatice, de ordine publică și penale.

Creșterea presiunii informaționale și vulnerabilizarea spațiului public au dus, la începutul anului 2023, la decizia înființării Centrului pentru Comunicare Strategică și Combaterea Dezinformării (CCSCD), prin Legea nr. 242/2023. Această instituție a devenit un actor-cheie în arhitectura națională de contracarare a MIIS, într-un peisaj de securitate din ce în ce mai instabil și complex.

Strategia Securității Naționale, adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 391/2023, subliniază că amenințările hibride vor continua să definească mediul de securitate în următorii ani. În acest context, s-a impus conturarea unei arhitecturi integrate, adaptabile și proactive. Acest proces a fost consolidat prin aprobarea Concepției privind comunicarea strategică și combaterea dezinformării, manipulării informației și interferenței străine (Hotărârea Parlamentului nr. 416/2023), cu aplicabilitate în perioada 2024 – 2028.

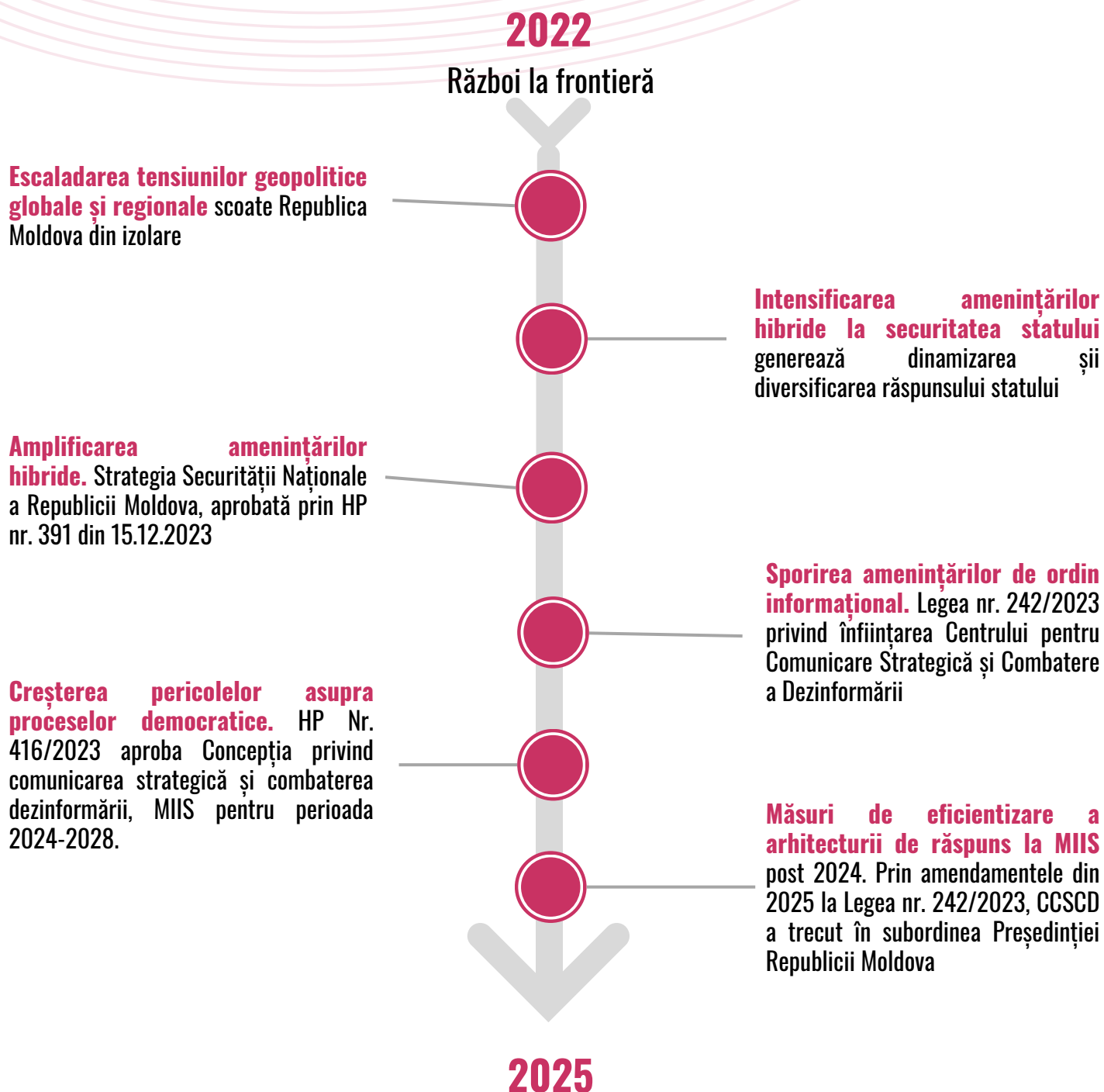
Alegerile prezidențiale și referendumul european din 2024 au testat capacitatea instituțională a statului de a contracara MIIS. CCSCD s-a aflat în centrul efortului național, dezvoltând rapid o abordare strategică anticipativă. Instituția a documentat și analizat tacticile și tehnicile utilizate de Federația Rusă și actorii afiliați pentru a influența electoratul, valorificând lecțiile învățate pentru a spori eficiența și agilitatea instituțională.

În urma unei evaluări post-electorale (2025), au fost implementate măsuri de eficientizare a arhitecturii de răspuns la MIIS: accelerarea reacției instituționale, reducerea timpilor de coordonare și aplicarea unitară a măsurilor decise. Prin amendamentele aprobate de Parlament la Legea 242/2023, CCSCD a trecut în subordinea Președinției Republicii Moldova, întărindu-și rolul de coordonator strategic în lupta împotriva MIIS.

Pe măsură ce Republica Moldova se apropie de alegerile parlamentare din 2025, statul demonstrează că este pregătit să facă față provocărilor anti-democratice venite din partea Federației Ruse și a actorilor pro-ruși. În paralel cu consolidarea coordonării instituționale și a rezilienței narative, eforturile se concentrează pe extinderea capacității de acțiune în spațiile greu accesibile – inclusiv offline și criptate – și pe comunicarea strategică ce rezonază nu doar factual, ci și emoțional și cultural cu cetățenii.

AXA TEMPORALĂ - ARHITECTURA DE RĂSPUNS LA MIIS

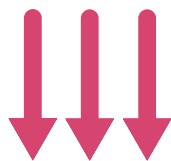
Republica Moldova are un Cadru de Contracurare a MIIS, capabil de răspuns coordonat și eficient

MISIUNEA CENTRULUI PENTRU COMUNICARE STRATEGICĂ ȘI CONTRACARARE A DEZINFORMĂRII

Misiunea Centrului pentru Comunicare Strategică și Contracurare a Dezinformării este **ancorată în promovarea și realizarea intereselor naționale** ale Republicii Moldova, în conformitate cu obiectivele de securitate informațională ale statului.

Interesele naționale, definite prin prisma suveranității, democrației, securității informatice și apropierii europene, în contextul consolidării capacității de reziliență

Fundamentate pe:

- ✓ Specificul național-**istoric**
- ✓ **Valorile** naționale
- ✓ **Obiectivele** de securitate

Scop final:

- ✓ Asigurarea **existenței** statului
- ✓ Garantarea **stabilității** interne
- ✓ Promovarea **dezvoltării** durabile

Misiunea CCSCD este subsumată intereselor naționale și **este ajustată** în concordanță cu:

- Orientarea strategică a politicii de securitate națională
- Reflecția nevoilor cetățenilor, societății și statului

-
- Misiunea Centrului conform Legii Nr. 242 din 31 iulie 2023 ajustată cu amendamentele din 2025, care reglementează modul de acțiune al Centrului, **stabilește**:

Nivel fundamental

Misiunea Centrului și anume:

Art 6. Misiunea Centrului

- eforturile inter-instituționale în lupta împotriva ingerințelor străine, care prezintă pericol sau pot periclita realizarea intereselor naționale sau a obiectivelor naționale de securitate;
- promovarea intereselor naționale, inclusiv a menținerii păcii, consolidării democratice, coeziunii sociale, integrării Europene;
- creșterea gradului de rezistență a societății în fața amenințărilor la adresa spațiului informațional.

Comunicarea strategică, drept abordarea centrală pentru realizarea misiunii:

Art 4. Noțiuni

- **comunicare strategică** – aplicare strategică, planificată, ținută și coordonată a mijloacelor de comunicare pentru a atinge interesele naționale și obiectivele naționale de securitate.

Nivel operațional

În vederea realizării misiunii sale, Centrul își îndreapta acțiunile sale spre:

Art 7. Funcțiile Centrului

- sporirea capacității interinstituționale de ripostă la influența străină și manipularea informațiilor;
- eliminarea factorilor sistemici de risc, unde lead-ul are partenerul instituțional cel mai bine poziționat;
- creșterea gradului de reziliență societală printr-o abordare proactivă și penetrantă;
- consolidarea parteneriatelor printr-o arhitectură de răspuns incluzivă, de tip whole-of-society unde toate elementele constitutive ale statului – de la instituție la cetățean, participă în promovarea și apărarea intereselor naționale.

Arsenalul de instrumente la dispoziția Centrului pentru a realiza funcțiile, și anume:

Art 8. Atribuțiile Centrului

- analiza și cercetarea continuă a fenomenelor societale;
- analiza impactului MIIS și a acțiunilor statului;
- dezvoltarea de metodologii și procedee;
- elaborare de ghidaje și orientări staretegeice;
- dezvoltarea și organizarea de campanii sociale;
- desfășurarea de instruiți și formări tematice;
- lansarea de produse analitice și de comunicare pentru instituții interesate;
- facilitarea de parteneriate și dialog între instituții și organizații ale societății civile, grupuri de inițiative;
- consolidarea de colaborări internaționale;
- contribuția la alfabetizarea media a societății.

CADRUL NAȚIONAL DE CONTRACĂRĂRE A MIIS

Art 4. Noțiuni

Acțiuni de Manipulare a Informațiilor și Ingerințe Străine (MIIS)

eforturi intenționate și coordonate ale entităților străine, cum ar fi guverne, agenții ale acestora sau actori nonstatali, de a manipula sau influența opinia publică, informațiile sau narațiunile într-o altă țară în scopul atingerii propriilor lor obiective strategice, politice sau ideologice și care sunt de natură să cauzeze prejudicii securității și intereselor naționale definite prin acte normative.

Cadrul Național de răspuns la Manipulare Informațională și Ingerințe Străine (MIIS) și protecție a obiectivelor strategice de securitate a Republicii Moldova demonstrează modul de acțiune a tuturor actorilor și abordarea novatoare a RM în acest domeniu.

Concepția Cadrului este elaborată de Centru urmare unui proces amplu de cercetare a practicilor mai multor state și testării în plan național a variilor instrumente de acțiune. Cadrul precizează actorii și rolul acestora, instrumentele de lucru și mecanismele de interacțiune – toate prinse într-un sistem care să asigure durabilitatea eforturilor de consolidare a rezilienței într-un mediu supus amenințărilor hibride continue.

Cadrul Național de răspuns la MIIS și protecție a obiectivelor strategice de securitate ale Republicii Moldova conține **patru componente centrale:**

- 1** **direcționare strategică** a acțiunii în spațiul informațional
- 2** **monitorizare, analiză și evaluare** a riscurilor de conținut și de comportament în spațiul informațional
- 3** **facilitarea răspunsului** la amenințări și riscuri
- 4** **răspuns propriu zis** la amenințările și riscurile generate de dezinformare și MIIS la adresa obiectivelor de interes național

Toate componentele au la bază modelele Mecanismului de Răspuns la Amenințări MIIS (conceput și utilizat de Serviciul European de Acțiune Externe - SEAE), Instrumentarul de Combatere a Dezinformării RESIST 2 (dezvoltat și utilizat de Serviciul Guvernamental de Comunicare al Guvernului Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord), precum și bune practici implementate de autoritățile din Estonia, Suedia, Franța și Lituania.

Fluxul CCSCD de fundamentare a răspunsului la MIIS

Direcționare strategică

- **Concepția privind comunicarea strategică**, combaterea dezinformării a manipulării informațiilor și interferenței străine 2024-2030;
- **Indexul de Reziliență Informațională Națională** (anual);
- **Registrul narativelor ostile** (anual);
- **Harta vulnerabilităților sistemice** care pot afecta interese naționale.

Implementare răspuns

- **Coordonare multi-actor**;
- Identificarea **coordonatorului principal** pentru fiecare răspuns propus;
- **Standarde democratice** și respectarea **libertăților cetățenești**;
- **Evaluare post-implementare** și ajustare calibrată a intervenției.

Monitorizare și analiză

- **Produsele analitice** care răspund la nevoia de a identifica **comportamente** în mediul online care au potențialul de a afecta interesele de securitate ale Republicii Moldova;
- **Produse analitice** care răspund nevoii de cunoaștere a modului de **reflectare** a unui subiect în discursul public.

Facilitare răspuns

- Consolidarea **rezilienței**;
- Comunicare **proactivă**;
- Comunicare **reactivă**.

CONCEPȚIA DE COMUNICARE STRATEGICĂ ȘI CONTRACĂRARE A DEZINFORMĂRII, A ACȚIUNILOR DE MANIPULARE A INFORMAȚIEI ȘI A ÎNGERINȚELOR STRĂINE PENTRU INTERVALUL 2024–2030

Viziunea strategică a Centrului urmărește atingerea scopului central de a:

susține, consolida și contribui la atingerea intereselor naționale care sunt fundamentele viziunii privind o **Moldova a secolului XXI**, o republică democratică, europeană, puternic ancorată în rețeaua politică, economică, socială și de securitate a democrațiilor avansate și a economiilor dezvoltate, cu o identitate națională bine conturată și cu o recunoaștere internațională pe măsură.

În atingerea acestui scop, **Concepția privind comunicarea strategică și combaterea dezinformării, manipulării informației și interferenței străine**, aprobată prin HP nr. 416 din 22.12.2023 și amendată de HP nr. 171 din 2025, evidențiază drept piloni centrali ai viziunii:

- Integrare europeană
- Coeziune socială
- Reziliență economică
- Consolidarea sectorului de apărare
- Întărirea securității naționale în context regional

Consolidarea pilonilor de Securitate Națională se realizează în **strictă corelare** a lor la valorile constituționale asumate de RM:

- Democrație
- Securitate
- Dezvoltare socio-economică

DE CE ACEȘTI PILONI?

- Reprezintă interesul public legitim;
- Înglobează direcțiile de acțiune din Strategia de Securitate Națională;
- Sunt teme supuse manipulării informaționale ale Rusiei.

Corelația Piloni de securitate - Valori constituționale

Tabelul de mai jos evidențiază corelația dintre pilonii de realizare a securității naționale și valorile constituționale ale Republicii Moldova, indicând modul în care CCSCD va sprijini, prin campaniile și mesajele sale strategice, consolidarea principiilor fundamentale

	Democrație	Securitate	Dezvoltare socio-economică
Integrare europeană	• Alegeri libere • Drepturi și libertăți garantate • Guvernare transparentă	• Colaborare în cadrul PESCO și agenții europene • Contracurare MIIS • Furnizare de securitate	• Acces la fonduri europene • Creșterea competitivității economice • Piețe largi de desfacere
Coeziune socială	• Stimularea participării civice • Libertatea presei și de exprimare • Cultură incluzivă și dialog	• Prevenirea extremismului și radicalizării • Securitate comunitară și încredere în instituții • Efort național contra amenințărilor	• Reducerea disparităților regionale • Acces egal la servicii publice • Capital social solid
Reziliență economică	• Transparență bugetară • Anticorupție • Stabilitate economică	• Protejarea infrastructurilor critice • Securitate energetică • Comerț liberalizat	• Diversificare economică • Sprijin IMM • Digitalizare și inovare
Consolidarea sectorului de apărare	• Control parlamentar și civic asupra forțelor armate • Cultură de securitate • Consens național	• Creșterea capacității de apărare • Modernizarea forțelor armate	• Dezvoltarea industriei de apărare • Investiții locale strategice
Întărirea securității naționale în context regional	• Parteneriate regionale • Sisteme democratice mature	• Creșterea interoperabilității regionale • Participare în exerciții NATO/EU	• Proiecte de infrastructură transfrontalieră • Mobilitate economică regională

COMUNICAREA STRATEGICĂ ȘI CONSOLIDAREA REZILIENȚEI SOCIETALE

Comunicarea strategică și consolidarea rezilienței societale în fața interferențelor informațional străine se axează concomitent pe temele centrale:

Integrare
europeană

Reziliență
economică

Coeziune socială

Întărirea securității
naționale în context regional

Consolidarea
sectorului de apărare

Rolul Centrului în promovarea rezilienței societale vizează crearea unui sistem durabil care să sprijine **unitatea, încrederea și capacitatea** cetățenilor de a se adapta și de a prospera într-un mediu informațional sigur.

Reziliența socială este despre a construi o societate capabilă să înțeleagă și să navigheze spațiul informațional, să recunoască valorile comune și să contribuie activ la stabilitatea națională.

Comunicarea strategică urmărește să fortifice reziliența societală prin construirea unui **fundament solid care să susțină unitatea, respectul, apartenența la statul Republica Moldova** și stabilitatea pe termen lung a societății.

FACTORI SISTEMICI DE RISC, ABORDAȚI ÎNTR-O ARHITECTURĂ DE RĂSPUNS WHOLE-OF-SOCIETY

Într-o societate democratică - spațiu informațional sănătos este caracterizat de **transparență**, **acuratețea** informațiilor și **diversitatea opiniilor**. În spațiul poluat prin manipulare informațiilor, democrația, stabilitatea economică și coeziunea socială sunt amenințate.

Interesele naționale și de securitate ale statului RM pot fi prejudiciate în urma acțiunilor de manipulare a informațiilor și ingerințe străine.

Acțiuni de manipulare a informațiilor și ingerințe străine

Art 4. Noțiuni

Eforturi intenționate și coordonate ale entităților străine, cum ar fi guverne, agenții ale acestora sau actori nonstatali, de a manipula sau influența opinia publică, informațiile sau narațiunile într-o altă țară în scopul atingerii propriilor lor obiective strategice, politice sau ideologice și care sunt de natură să cauzeze prejudicii securității și intereselor naționale definite prin acte normative.

Manipularea informațiilor și promovarea narațiunilor ostile este favorizată de o serie de factori sistemici de risc care pot fi readresați doar într-o manieră incluzivă și sistemică care solicit eforturilor tuturor actorilor democratici:

- **DIVIZIUNILE POLITICE INTERNE:** Polarizare între forțele pro- europene și cele pro-ruse este exploatată pentru a crea instabilitate politică și subminarea integrării europene.
- **INFLUENȚA MEDIATICĂ EXTERNĂ:** Moldova este expusă unei influențe puternice din partea mass-mediei ruse, care diseminează narative care subminează eforturile de întărire a securității statului și de consolidare a apărării, erodează încrederea în valorile europene și promovează un discurs anti-democratic.
- **SLĂBICIUNILE INSTITUȚIONALE:** Vulnerabilitățile instituțiilor statului sunt puncte sensibile care sunt exploatate pentru a submina încrederea cetățenilor în democrație și în capacitatea țării de a îndeplini criteriile de aderare la UE.
- **PROBLEMELE ECONOMICE ȘI SOCIALE:** Provocările economice semnificative, sărăcia și migrația sunt utilizate pentru a crea panică și a induce ideea că aderarea la UE nu va aduce beneficii reale cetățenilor.
- **TENSIUNILE ETNICE ȘI LINGVISTICE:** Diversitatea etnică și lingvistică este instrumentalizată negativ. "Moștenirea sovietică", generatoare de tensiuni, este manipulată pentru a alimenta sentimentele de separare și pentru a slăbi coeziunea națională.
- **ALIMENTAREA TENDINȚELOR SEPARATISTE:** Reprezintă un factor de risc major, exploatat pentru a accentua ideea că Moldova nu este o țară stabilă și, prin urmare, nu este pregătită pentru integrarea europeană.

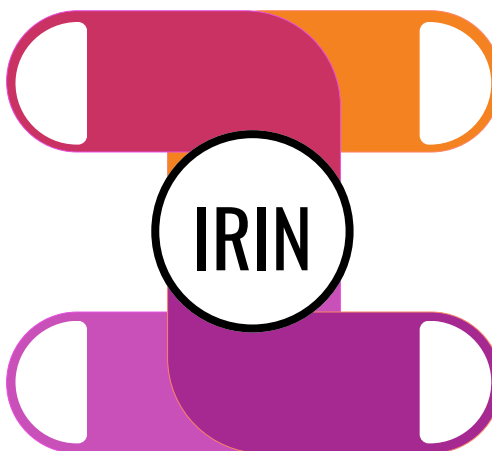
INDEXUL DE REZILIENȚĂ INFORMAȚIONALĂ NAȚIONALĂ (IRIN)

Indexul de Reziliență Informațională Națională (IRIN) servește bază pentru construirea rezilienței sociale pe termen lung.

IRIN a fost elaborat de Centru pentru a ghida construcția pe termen lung a rezilienței. Acest instrument are la bază un set de indicatori care ilustrează tabloul situațional al societății moldovenești facilitând o mai bună înțelegere a vulnerabilităților societății, a factorilor care favorizează aceste vulnerabilități inclusiv cele generate de amenințările de ordin informațional (tip MIIS) și a narațiunilor asociate.

Facilitează ajustarea focusului în planificarea comunicării strategice, evidențiind domeniile și sectoarele vulnerabile care solicită intervenție

Direcționează spre recomandări de acțiuni prioritare privind campanii sociale, orientări strategice tematice, politici publice care să sprijine eforturile instituțiilor

Monitorizează transformările obiective și subiective din societate

Orientează dezvoltarea cooperării și a parteneriatelor pentru a atinge efectele/transfomrările necesare în sprijinul intereselor naționale

Indicatorii măsurați de Indexul de Reziliență Informațională Națională evidențiază următoarele **funcții vitale ale societății** din Republica Moldova.

Reziliența psihologică
39% cred că pot influența lucrurile

Capacitatea de funcționare a serviciilor și populației
71% cred că este important să-și îndeplinească bine munca

Capacitatea de apărare
74% sprijină construirea de parteneriate care ar ajuta la apărarea Moldovei

Securitate internă
Anxietate de peste 50% în legătură cu procesele interne (corupția, poluarea apei, calamități, etc.)

Leadership
32-37% au încredere (Guvern / Parlament / Președinte)

Economie, infrastructură și securitatea aprovizionării
54% consideră că schimbările economice în Moldova sunt pe drumul cel bun

Activități internaționale și UE
51% simt o legătură strânsă cu Europa

